

Het onderzoek, zoals hier is beschreven, heeft een lange periode van zorgvuldige voorbereiding geëist. Het coördineren van de uitwerking van uni- en multidisciplinaire vraagstellingen wordt bevorderd door de principes van 'network planning' na te streven in een vorm, die voor dit onderzoek geschikt is. De activiteiten van iedere discipline worden per jaar vastgelegd, gecoördineerd en bijgehouden, waarbij van de dienstverlening van de statistische groep te allen tijde een zo goed mogelijk gebruik gemaakt wordt. De uitgewerkte vraagstellingen zullen in eerste instantie 'cross-sectional' van aard zijn. Resultaten van het longitudinale onderzoek kunnen uiteraard pas na afsluiting van het gehele onderzoek gepubliceerd worden.

Samenvatting:

Het doel en de opzet van het Nijmeegse groei-onderzoek zijn uiteengezet. Het onderzoek omvat een multidisciplinaire benadering van de groei en ontwikkeling van kinderen van vier tot veertienjarige leeftijd.

Medische, psychologische, sociaal-geneeskundige en tandheelkundige aspecten worden bepaald aan 486 kinderen (232 jongens en 254 meisjes), die gelijkelijk over drie leeftijdsgroepen zijn verdeeld en die gedurende vijf jaren gevolgd worden. De oorspronkelijke leeftijd van de kinderen was 4 en 7 en 9 jaar. In de analyse van de verzamelde gegevens ligt de nadruk op de geïntegreerde multidisciplinaire benadering.

MARGOÏDE ONTWIKKELING VAN HET LABIALE CINGULUM VAN EEN BOVENSNIJTAND

J. G. DE BOER

De hyperplasie van het tuberculum dentis, waarbij dit incisaalwaarts smal uitlopend, verbonden blijft met het linguale vlak van het protomeer, werd het eerst door Bolk beschreven in 1914 (De Jonge, 1935). De Jonge heeft aan deze afwijking een tweetal publikaties gewijd (1935, 1952). Hij spreekt van 'margoïde differentiatie' van het tuberculum dentis en vermeldt als opvallend, bijkomstig verschijnsel 'een - blijkbaar consecutive - van basaal naar incisaal geleidelijk aan toenevende knikking van het vestibulaire kroonvlak juist daar ter plaatse waar dit vlak in verbindingslijst resp. tuberculum overgaat.'

'Het meest markante voorbeeld daarvan zien wij in afbeelding 2: bij beide snijtanden zo'n scherpe knikking, dat het vestibulaire vlak in twee helften verdeeld schijnt - daarnaast zodanige prominentie van verbindingslijst resp. tuberculum, dat dit laatste zich eenvou-

Summary:

Title: The purpose and organisation of the Nymegen Growth Study. The purpose and organisation of the Nymegen Growth Study are presented. The growth and development of 486 children (232 boys and 254 girls) is studied in a mixed longitudinal model over a five year period.

The initial age of the children was four, seven and nine years of age, covering the period from four to fourteen years.

The study is of multi-disciplinary character and involves medical, psychological, social and dental aspects of growth and development. The analysis of the collected data also is mainly of an integrated multi-disciplinary nature.

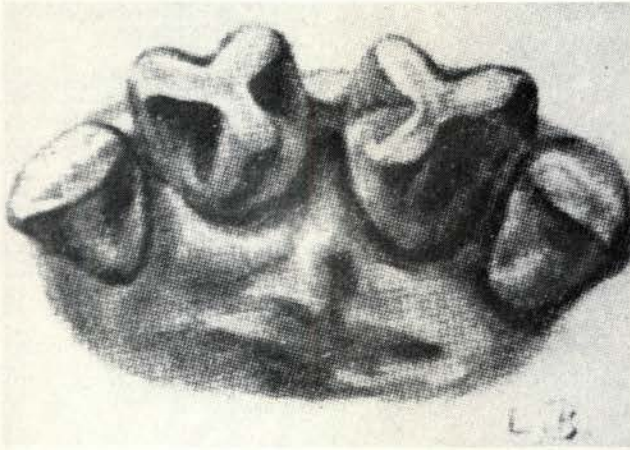
Literatuur:

1. Prahl-Andersen, B. (1973): Interdisciplinair onderzoek naar de ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van vier tot veertien jaar. Tijdschr Soc Geneesk 51:2.
2. Prahl-Andersen, B. Boersma, H. (1973): De behoefte aan orthodontische behandeling bij een Nijmeegse populatie van 10.5 jaar oude kinderen. Ned Tijdschr Tandheelkd 80:308.
3. Prahl-Andersen, B., van der Linden F. P. G. M. (1972): The estimation of dental age. Trans Eur Orth Soc 535.
4. Sörensen, J. A., Cameron J. R. (1967): A reliable in vivo measurement of bone mineral content. J. Bone Joint Surg 49 A:481.

Oktober 1973. Adres: Mevr. Dr. B. Prahl-Andersen, Prof. Dr. F. P. G. M. van der Linden, 'Heyendaal', Philips van Leydenlaan 25, Nijmegen.

dig tot margo incisalis gespecialiseerd heeft: het is deze ontwikkelingsmodus welke de omschrijving 'margoïde ontwikkeling' tot uitdrukking brengen wil.' (Afb. 1.) Ondanks deze uitspraak blijkt De Jonge het volledig bereiken van de incisale rand niet essentieel te achten voor de 'margoïde ontwikkeling' van het tuberculum dentis. Dit is volkomen begrijpelijk: of het deuteromeer van beide afgebeelde centrale snijtanden (afb. 1) vóór de afslijting het niveau van de snijrand hadden bereikt, valt niet meer met zekerheid te zeggen. Daarom moet ook de hyperplasie van het tuberculum op afbeelding 2 als een typische margoïde ontwikkeling van het tuberculum dentis worden beschouwd. Volledigheidshalve zij vermeldt dat Gysel verscheidene gevallen heeft beschreven van atypische margoïde differentiatie.

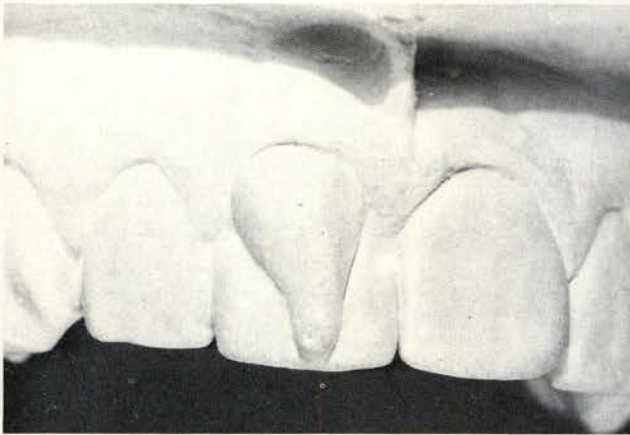
Collega F. W. Tissing was zo vriendelijk mij de

Afb. 1. Margoïde ontwikkeling van het tuberculum dentis. (De Jonge, 1935.)

Afb. 2. Margoïde ontwikkeling van het tuberculum dentis (het linguale cingulum). (De Boer, 1969.)

Afb. 3. Margoïde ontwikkeling van het vestibulaire cingulum.

Afb. 4. Linguale concaviteit als gevolg van de margoïde ontwikkeling van het labiale cingulum.

modellen toe te sturen van een gebit waarin enige hyperplasiën voorkomen. Bijzonder interessant is de scherp begrensde hyperplasia van het cingulum van I1 aan de labiale zijde (afb. 3). Deze hyperplasia begint breed aan de tandhals en loopt incisaal smal uit, zonder de snijrand volledig te bereiken. Het element staat een weinig prominent in de tandboog en is daardoor wat minder afgesleten dan de andere snijtanden. Bij verder voortgeschreden abrasie zou de anomalie als een volledige margoïde ontwikkeling van het cingulum worden beschouwd.

Ook het zo opvallende verschijnsel, de typische vervorming van het tegenoverliggende vlak, is aanwezig, weliswaar in zeer lichte mate, maar toch duidelijk waarneembaar (afb. 4). Wordt bij de typische margoïde ontwikkeling van het tuberculum dentis het labiale vlak door een scherpe cervico-incisaal verlopende knikking

in twee delen gescheiden, in dit geval vertoont het linguale vlak een over de gehele kroonhoogte verlopende groeve, waardoor ook de incisale rand mesio-distaal licht gebogen is.

De aanwezigheid van deze kenmerken stempelt de afwijking van deze snijtand ten volle tot een typische margoïde ontwikkeling van het labiale cingulum.

Summary:

Title: Margoid development of the labial cingulum of an upper incisor.

Because of its close resemblance to the 'margoid differentiation' of the tuberculum dentis (De Jonge, 1935, 1952), the anomaly depicted and discussed in this paper may be called a typical margoid development of the labial cingulum. The resemblance is not limited to the hyperplasia itself; like the margoid differentiation of the tuberculum dentis, it is, although less pronounced, combined with a concavity of the opposite surface.

Literatuur:

1. Boer, J. G. de (1969): Hyperplasieën van de cingulumderivaten der fronttanden. Ned Tijdschr Tandheelkd 76:365.
2. Jonge, Th. E. de (1935): Margoïde differentiatie van het tuberculom dentis. (Ned) Tijdschr Tandheelkd 42:589.

3. Jonge, Th. E. de (1952): Margoïde differentiatie van het tuberculom dentis. Ned Tijdschr Tandheelkd 59:1.

Juni 1973.

Adres: Prof. J. G. de Boer,
Vijverlaan 49,
Epe (Gld.).

INZICHT DOOR MEEZIEN

L. T. DE LANG

De laatste kwart eeuw is het vrije beroep in de stroomversnelling van het democratiseringsproces gekomen, waarbij deszulks beoefenaars zich dienen te realiseren, dat zij zich niet teveel achter hun deskundigheid verschansen. Dit klinkt ingewikkeld, maar ik wil hiermee zeggen, dat wij, als tandartsen, onze patiënten meer als mens tegenover mens moeten tegemoet treden. U zit dus als het ware zelf op de behandelstoel. Met dien verstande, dat u over uw deskundigheid beschikt en de patiënt niet. Het is noodzakelijk de patiënt zoveel mogelijk een gelijke kans te geven door uitgebreide voorlichting. Dit kost tijd en helaas, die hebben wij niet!

Daarom ben ik ertoe overgegaan aan mijn werklamp (Starlite D44 Ritter) een door de patiënt elektrisch in te stellen spiegel, de 'oroscoop', bevestigd aan de Ritter Starlite D44.

Hoewel ik het aanbrengen van deze 'oroscoop' met enige schroom heb verricht, kan ik mededelen, dat m.i.

het experiment volledig is geslaagd. Een ruwe schatting over het accepteren door de patiënt van deze methode van coöperatie is als volgt:

10 % toont geen interesse;

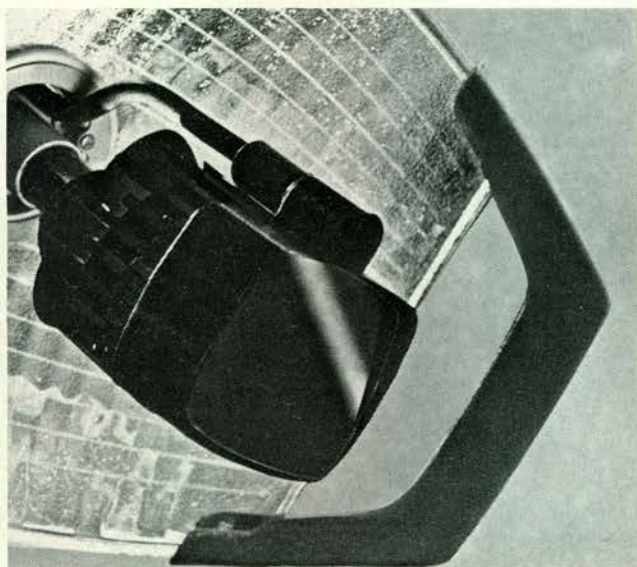
10 % wil het beslist niet zien;

30 % wil het door angst eigenlijk niet zien, maar geraakt al kijkend door interesse erbij betrokken en gevoelt dit als een grote vermindering van de spanning;

50 % staat er zeer enthousiast tegenover.

Van groot belang acht ik het, dat door middel van het optimaal betrekken van de patiënt bij de behandeling, zowel letterlijk als figuurlijk het 'image' van de tandheelkundige professie in positieve zin wordt beïnvloed.

Door montage van de 'oroscoop' wordt het de patiënt mogelijk gemaakt zijn mondholte te bekijken, zoals de behandelend tandarts deze ziet. Voor de tandarts impliceert dit, dat hij zich moet inleven in hetgeen de

Afb. 1. Door de patiënt elektrisch in te stellen spiegel, de 'oroscoop', bevestigd aan de Ritter Starlite D44.

Afb. 2. Blik in de spiegel van de 'oroscoop'. De ogen van de patiënt zijn uiteraard op een andere plaats gesitueerd dan de lens van de camera.